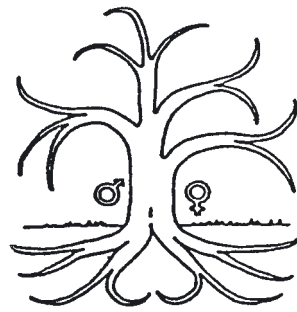

Strödda Annotationer

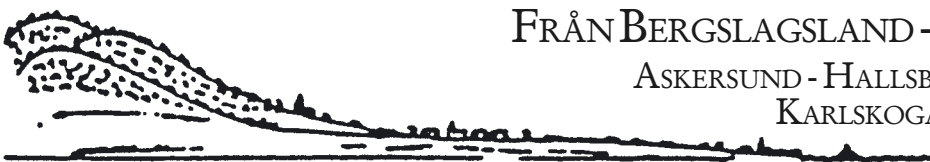
SLÄKTFORSKARBLAD
FÖR ÖREBROLÄN
Nr 67
FEBRUARI 2022

Mormor – torparunge eller adlig?

sidan 3

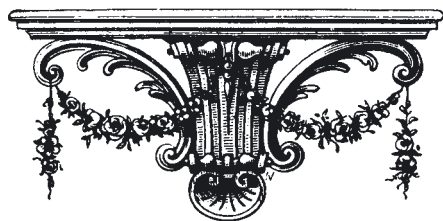

FRÅN BERGSLAGSLAND - TILL VÄTTERNENS STRAND
ASKERSUND - HALLSBERG - KUMLA - ÖREBRO
KARLSKOGA-DEGERFORS

INNEHÅLL

- Ny bok för dig med släkt i Tyskland sid 2
- Sveriges dödbok 8 är här! sid 2
- Mormor – torparunge eller adlig? sid 3
- Ansökning 174 sid 5
- Alle man till rakning! sid 6
- DNA på TV, radio och i böcker sid 6
- Närkingar på kanonslupar i skärgårdsflottan 1808-1809 sid 7
- Dina släktingar och kvinnlig rösträtt sid 8
- Ny bok om DNA-släktforskning sid 9
- Magdalena Anderssons anor från Närke sid 10
- Bouppteckningar från 1900-talet på AD sid 10
- Sökbara uppgifter på Arkiv Digital om födda, vigda och döda från Släktdata sid 10
- Gåvor till brudgummen i Vekhyttan 1833 sid 11
- Likpredikan över Ingrid i Knarstatorp 1818 sid 12
- Gårdfarihandel i Närke sid 14
- Föreningssidor sid 14-16

Framsidesbilden

Barnen Lundh i hemmet på Hagagatan 20, 1921

Arne Lundh, Ann-Margret Lundh och Birgit Lundh

Bildkälla:

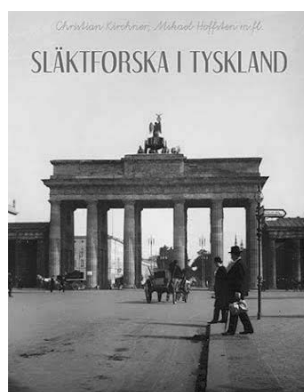
Örebro stadsarkivs bildarkiv,
Familjen Lundhs samling,
Okänd fotograf

NY BOK FÖR DIG MED SLÄKT I TYSKLAND

Släktforska i Tyskland ger en grundläggande vägledning i hur du hittar rätt i arkiven i Tyskland och tidigare tyska områden tillsammans med en inblick i tysk historia.

Att släktforska i nuvarande eller tidigare tyska områden skiljer sig från att släktforska i Sverige. Det finns dop-, vigsel- och dödböcker, men till exempel inga husförhörslängder. De tyska trossamfundet, främst protestantiska, katolska och judiska, har fört egna kyrkböcker.

Tyskland har genom historien varit svårt drabbat av krig och gränsförändringarna har varit många. Många kyrkböcker har därför förstörts eller hamnat i andra länders arkiv. Men trots detta är det bevarade materialet synnerligen stort och en spännande utmaning för släktforskaren.

Boken är ett samarbete mellan Sveriges Släktforskarförbund och dess tyska motsvarighet, Deutsche Arbeitsgemeinschaft genealogischer Verbände (DAGV).

Saxat från nättidningen Rötters hemsida. Går att beställa hos Släktforskarförbundet <https://www.rotterbokhandeln.se/>

SVERIGES DÖDBOK 8 ÄR HÄR!

Sveriges dödbok 8 innehåller namn, födelseort, dödsort, adress, civilstånd samt datum för födelse, död och civilståndsändring för 15,4 miljoner döda mellan 1830-2020.

Detta har tillkommit sedan Sveriges dödbok 7

- Sortering på tre olika sätt (namn, född, död) och tydligare visning av datum i listan
- Funktionen Kopiera till urklipp ger fler uppgifter, som enkelt kan klistras in i Excel
- Ordentlig standardisering av födelseuppgifter, som nu inkluderar kommun/stad med sökbarhet
- Boendeuppgift 2016-20 inkluderar distrikt

Sedan version 7 har 2,2 miljoner poster lagts till, och tiotusentals rättats av frivilliga inom projektet Namn åt de döda (NÅDD).

Uppgifter om döda 2018-2020 har hämtats ur myndighetsdatabaser. I samverkan med arkiv och universitet inom det vetenskapliga projektet SwedPop har databasen bearbetats och standardiserats för att göra den användbar för akademisk forskning.

Saxat från nättidningen Rötters hemsida. Går att beställa hos Släktforskarförbundet <https://www.rotterbokhandeln.se/>

MORMOR – TORPARUNGE ELLER ADLIG?

av Marie Esplund-Lynn, Örebro

Mormor är för mig nybakade bul-lar och berättelser om hennes uppväxt. Jag lyssnade ofta och länge och kände mig närvarande i hennes livshistoria. Så när jag började släktforska hade jag redan en massa fakta, trodde jag!

Familjen enligt mormor

Sigrid föddes i en familj i Nora, Örebro län. Modern Sofia fick två döttrar före 22 års ålder och hamnade på fattiggården. Sofia fick chansen att, 1905, gifta sig med änklungen och torparen Erik Persson med 5 barn. I äktenskapet föddes sju barn varav Sigrid var nummer sex. Familjen var stor och fattig. Sofia drygade ut kassan med att plocka bär för att sälja på marknaden på Nora torg. På torget hade handlanden Oskar Thuring en vagn där han sålde olika varor. Så de måste ha känt till varandra.

Sofia Eriksson (1882-1952), ca 1913

Sigrid hos familjen Thuring, ca 1923

Ca 1916, skulle Thuring lämna över en summa som nödhjälp till familjen. När han gick tog han med sig den då 4-åriga Sigrid hem. Hon växte upp i fosterfamiljen som bestod av Oskar, hans hustru Hilda och adoptivdottern Ingeborg. I husförhörslängden heter hon Sigrid Persson och i betygs-

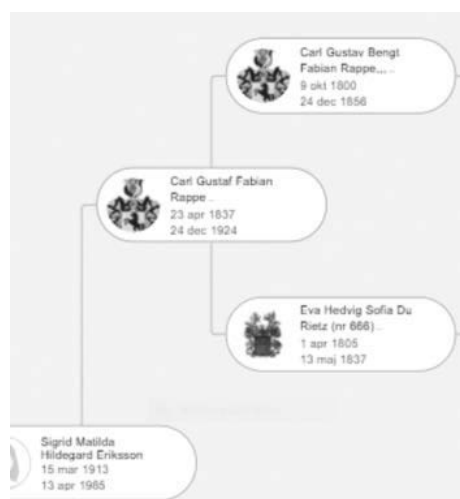
boken heter hon Sigrid Thuring (1). Hon var inte fosterbarn, inte adopterad men ändå betraktad som ett av familjens barn. Sigrid fick veta om sin biologiska mor och syskon när hon var sexton år, då hon även fick träffa dem. Alla syskonen bytte då namn till Eriksson.

Sigrid trodde, ända till sin död, att Oskar Thuring var hennes biologiska far. Jag forskade på släkten Thuring och hittade många intressanta personer.

Några av mina kusiner ville ta namnet »Thuring«, men Skatteverket krävde bevis på släktskapet inför namnändringen. Då jag aldrig hittat några undertecknade faderskapshandlingar fick de avslag.

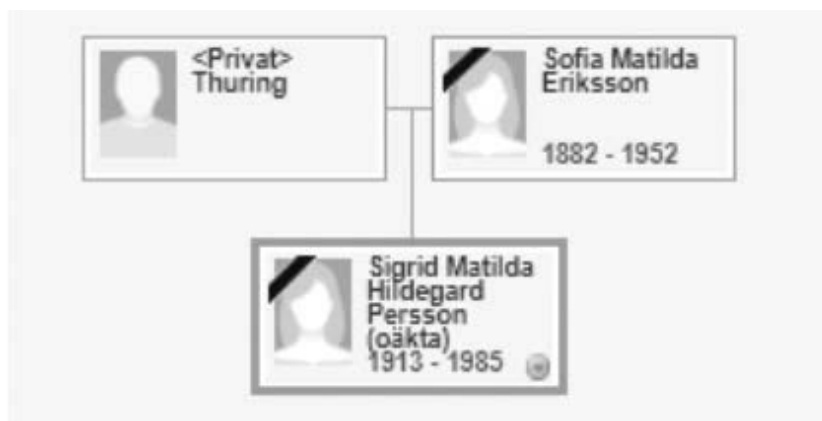
Andra spekulerar

Vissa av mina släktingar har fört forskningen vidare i allt märkligare former! Sigrid har plötsligt blivit adlig. Hur förstår jag inte riktigt?

Dotter till Carl Gustaf Fabian Rappe (1837-1924)???

Hen skriver till mig »jag har så många Matchningar som leder dit [till Bokhandlare Rappe, min anm.] Sigrid, bokhandlarens dotter. Sofia blev lovad ett nytt liv, men hon fick en dotter inte en son. Så hon blev dumpad, hans släktgren var ju på väg att dö ut. Rappe (Rape) kom från Estland, de har Baltisk/Finsk/Slavisk härstamning«.

Del av min gamla antavla. Numera är släkten Thuring inte en del av min antavla utan bara en »vanlig« släktutredning.

Enligt andra forskare på nätet, Family Search, Geni och MyHeritage hade CGF Rappe inga barn. Han bodde enligt husförhörlängderna i Jönköping mellan 1890 och sin död 1924. Var träffade han, en 76-årig man, den 31-åriga gifta torparhustrun Sofia med 8 barn? Sofia framlevde sitt liv i Järnboås, Lindesberg och Nora? Jag tvivlar!

DNA

Det skulle visa sig att allt fick sin lösning när jag 2017 lämnade in Family Finder på Family Tree DNA. Jag flyttade sedan över till My Heritage också. Efter något år fick jag en överraskning. Jag fick en matchning med Irene. Av hennes släktträd förstod jag först ingenting då hennes släkt var övervägande från Dalarna. Inga namn stämde med mina. Men så sökte jag efter olika orter i Örebro län i stället och hittade en man från Nora. Irenes farfar var Per Gustav. Vem var han? Jag skrev till Irene och fick svaret – Per Gustav var Erik Perssons äldre broder. Erik Persson, mormors mor Sofias make. Mannen som jag glömt, ignorerat eller undvikit i flera år!

Erik Persson (1864-1945), 1927

Jag har fått fler matchningar på Eriks sida av släkten som stärker detta. Om bara mormor hade fått veta!

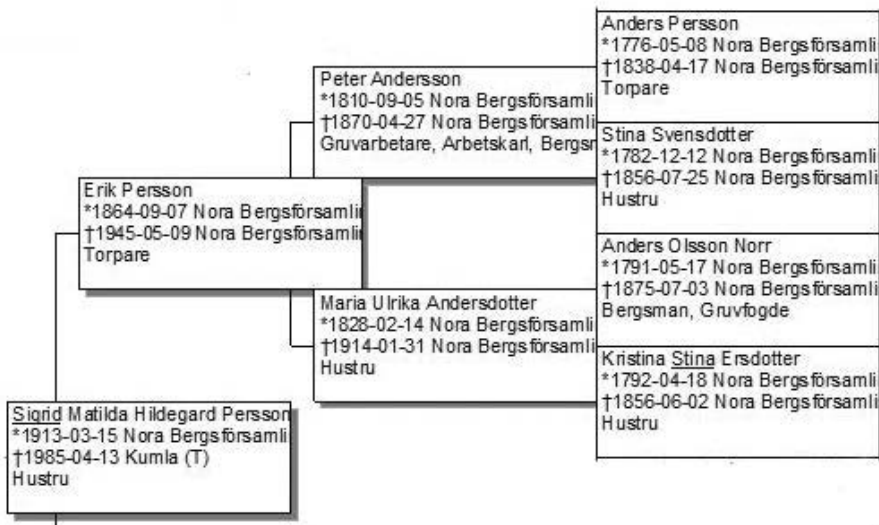
Enligt DNA-matchningar ska detta vara rätt. Torparen Erik Persson, Sofias make, är biologisk far till mormor Sigrid. Nu har jag fått en ny spännande släkt att forska på.

Källor:

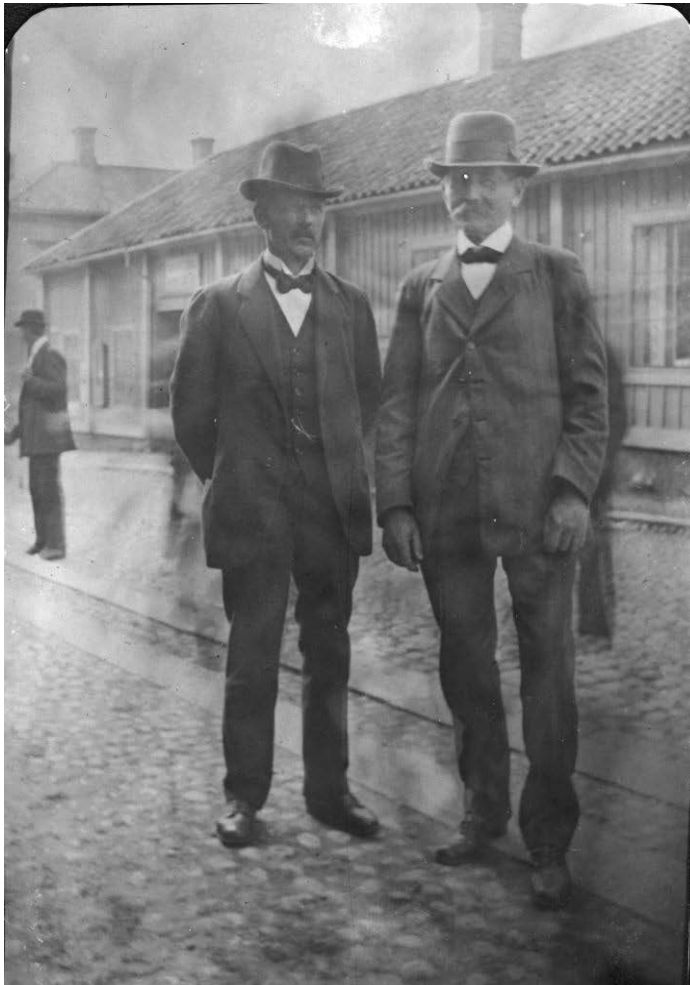
(1) Nora stadsförsamling (T) AIIa:4 (1930-1940) Bild: 1870 Sida: 187

Antavla

Sigrid Matilda Hildegard Persson Eriksson

Min »nya« antavla.

Två män på marknad i Nora 1920.
Bildkälla: Örebro stadsarkiv, okänd fotograf

Ansökning

174

Söker kontakt med forskare som känner till något om följande emigranternas vidare öden i Amerika:

Carolina Olsdotter
född 1858-02-02 i Karlskoga
Emigrerade 1881-03-11 från Karlskoga

Sabina Olsdotter
född 1864-09-06 i Karlskoga
Emigrerade 1881-03-11 från Karlskoga

Carl Victor Olsson
född 1859-10-23 i Karlskoga
Utflyttade till Göteborg 1880-02-19

Emil Eriksson
född 1873-02-08 i Karlskoga
Emigrerade 1893-04-28 från Karlskoga

Hans Olof Olsson,
e-post: ho.olsson@ibstrik.se

ALLE MAN TILL RAKNING!

När Närkes-soldaterna berövades sin manliga prydnad.

I Örebro Tidning för 11 oktober 1848 läses nedanstående: Läsaren måste erinra sig två saker: 1) att det då ej fanns några andra förbindelser med Stockholm än landsvägen (regelbunden diligence) och ångbåten; och 2) att soldaterna voro indelta, d. v. s. avlönades av bönderna med torp och andra förmåner. Tidningen berättar:

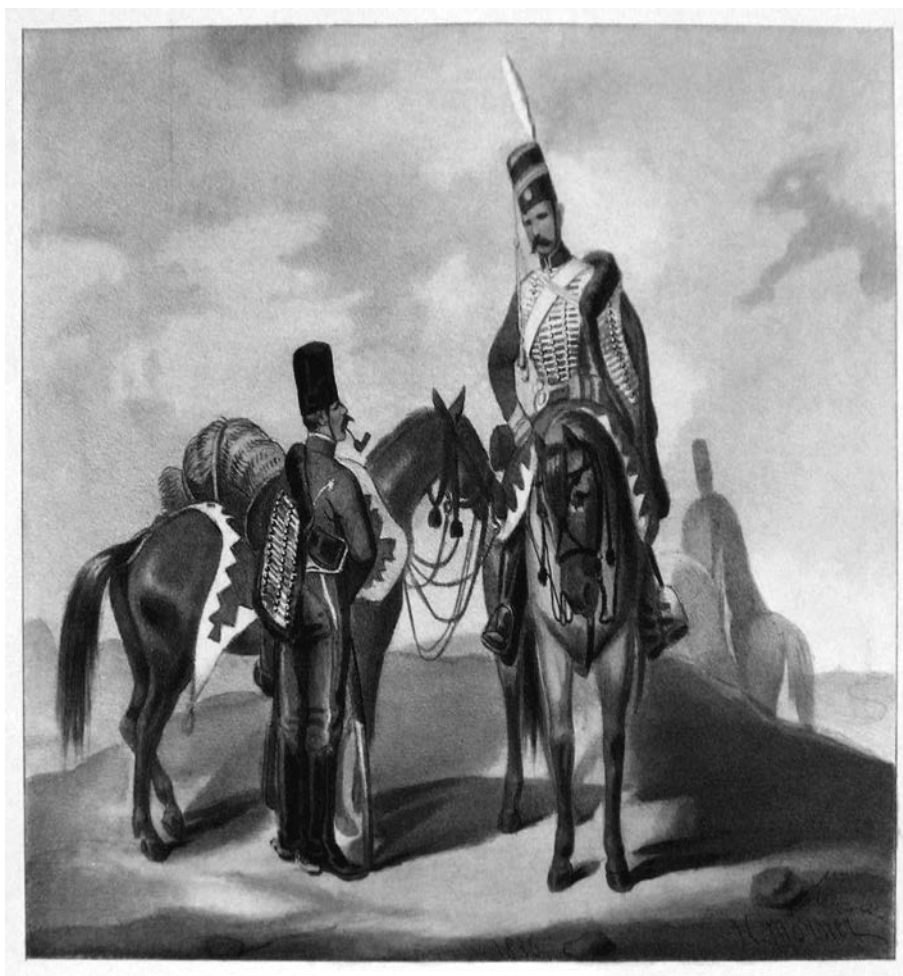
”De som sistlidne lördag hade inställt sig vid Schebäck för att möta det då ankommande ångfartyget från Stockholm, finga med samma ångfartyg från Långhomen återkomna kommendering av Närkes regemente, möttes nämligen vid landningen av i vederbörlig form utfärdad order, att alla hakekäggar skulle avrakas och hakorna granneligen putsas. I följe härav företogs genast en större offentlig intvålnings- och raknings-process, vilken av åskådarna sågs med ”blandade känslor.”

Av en artikel i Nya Dagligt Allehanda vill synas som skulle avrakningen, Adoniseringen, vara anbefalld för hela svenska armén, förmodligen på det trupperna måtte få ett mera ungt utseende. Visserligen har man fördom trott att skägget var en prydnad för mannen, och tidevarvets störste levande skald har någonstädes yttrat, att ingen kvinna skulle miststycka att vid en kyss ”bliva stucken av mannens skägg”; ja, i gamla tider ville man till och med inbilla sig att skägg och hår betecknade styrka. Men nu för tiden behöver krigaren ej vara någon Simson: och det är tämligen naturligt att försvarsverket blott kan vinna i styrka genom att krigarna bliva tama och lätt-hanterliga.”

Saxon.

Tidningsklippet finns i Saxonarkivet på Örebro stadsarkiv.

Tips av Ingmarie Wiggh.

Två husarer, akvarellerad litografi 1836 av Hjalmar Mörner (1794-1837).

Bildkälla: Värmlands museum/Digitalt Museum (PDM).

DNA PÅ TV, RADIO OCH I BÖCKER

Ämnet DNA och släktforskning förekommer rätt ofta i media. Såväl i TV-program och sommarprogram i radio, som i form av böcker. Inte minst är Peter Sjölund aktiv i olika sammanhang. På hans Facebook-sida finns en hel del att läsa om vad som är på gång.

<https://www.facebook.com/peterDNA/>

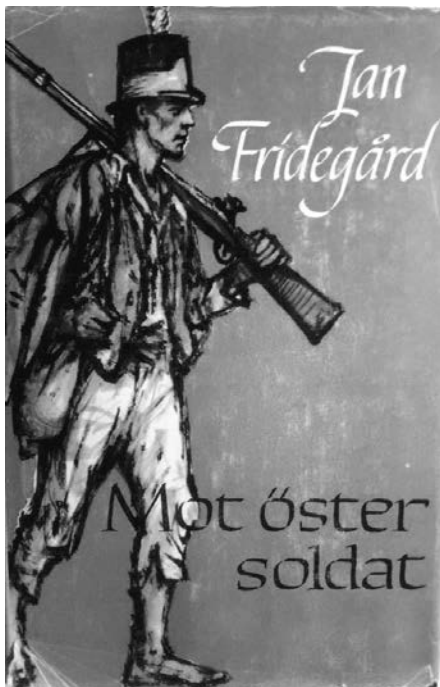
Stefan Nilsson

NÄR KINGAR PÅ KANONSLUPAR I SKÄRGÅRDSFLOTTAN 1808-1809

av Stefan Nilsson, Asker

Kanske du någon gång stött på ordet »lantvärnet« i en husförhörslängd. Det kan stå i anmärkningskolumnen för ynglingar åren 1808-1809. Lantvärnet var extrauttagna soldater vid sidan av den ordinarie indelta armén. De fick bemanna skärgårdsflottans slupar under kriget mot Ryssland åren 1808-1809. De återfinns inte i de vanliga militära rullorna och kan därför vara lite mer svårforskade än andra. Jan Fridegård har i skönlitterär form skrivit om dem i böckerna »Mot öster soldat!« och »Soldatens kärlek«. Lantvärnsmännen kallas ibland »trashanksarmén«, då deras utrustning var mycket bristfällig.

»Mot öster soldat!«, den tredje boken i Jan Fridegårds »soldatsvit« utkom 1961. De två första delarna var »Svensk soldat« och »Soldat-hustrun«. De fjärde och femte delarna var »Soldatens kärlek« och »Hemkomsten«.

Lantvärnsplikten omfattade män i åldern 18-25 år, med rätt stora grupper undantagna. Lantvärnet kom att bestå av 30 000 män.

En bok som ger en levande inblick i lantvärnsmännens tillvaro på sluparna i skärgården utifrån bevarat källmaterial är »'De oändligt förbannade sluparna...' Episoder från sjöstriderna mot Ryssland 1808-1809.«

Boken bygger i hög grad på ögonvittnesskildringar i form av dagböcker av befäl och redogörelser av enskilda lantvärnsmän. De senare skrevs ned i samband med ansökningar om pension efter kriget. Dagböckerna är skrivna av fältväbeln Carl Fredrik Karlén (född 1788 i Simtuna socken) och expeditionspredikanten Johan Waetterdahl (född 1770 i Landeryds socken). I boken finns biografier över ett 30-tal lantvärnsmän från Närke, Uppland, Västmanland, Södermanland och Skåne.

Lantvärnsmännen bemannade kanonslupar, som var mindre öppna fartyg, vilka roddes eller seglades. Kanonsluparna ingick i den svenska skärgårdsflottan och användes för att skydda transporter av trupper, men de deltog

även i rena sjöstrider i grunda skärgårdar. Skärgårdsflottan stred i Ålands och Åbo skärgårdar.

Boken som gavs ut 2008 av Statens Maritima Museer är skriven av Olle Malmqvist och är illustrerad av Iréne Welander Larsson, båda från Örebro. Olle Malmqvist skrev redan 1982 en uppsats i Lokalhistoria på Högskolan i Örebro med titeln »Utskrivning av ynglingar till lantvärnet år 1808 från Almby socken«.

Författarnas underlag till boken skänktes för ett par år sedan till Örebro stadsarkiv och kan studeras i arkivet »Olle Malmqvists och Iréne Welander Larssons forskningsmaterial«.

Hansson, Olof

Bevistade 1808 och 1809 års krig som lantvärnist. Genomgick vapenövningar i Örebro fem veckor, i Södertälje tre veckor och i Norrtälje åtta dagar. Marscherade på obanade stigar till Kapellskär och inmönstrades på kanonslupen nr 49. Deltog i slaget vid Lejklo i slutet av september. Hansson berättar om en händelse i mitten av 1830-talet: »För omkring 25 år sedan vandrade jag till ett kungaskjuts ombytte, i ändamål att med afskedspasset i handen få komma fram till Majestätet och anropa om en liten skärf, då Länsmannen ryckte passet af mig och aflägsnade mig. En tid derefter fick jag det åter men så nedsmutsadt och en del bortrivit, att afskrift deraf svårigen kunde tagas. Bland mina kamrater var jag den ende som fick afskedspass.» Backstugesittare i Ekeby, Kumla, Örebro län och beroende av fattigvården 1862.

Biografi över lantvärnisten Olof Hansson som efter avsked bodde i Ekeby, Kumla församling.

»Ur boken "De oändligt förbannade sluparna...«.

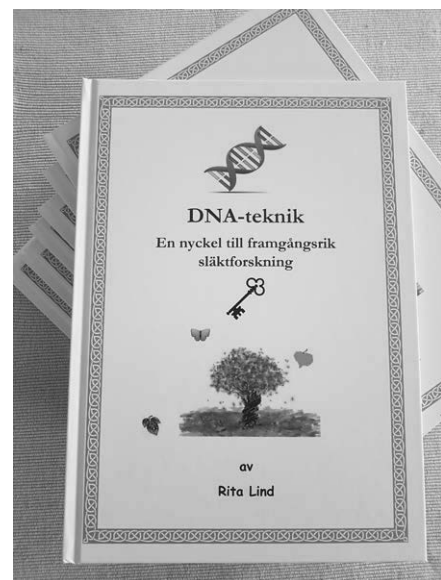

Den klassiska bilden av Elin Wägner vid de insamlade namnen från namninsamlingen, 1913

Bildkälla: KvinnSam, Göteborgs universitetsbibliotek.

NY BOK OM DNA-SLÄKTFORSKNING

Rita Lind som är medlem i Örebro släktforskare har skrivit en bok om DNA-släktforskning. Boken heter »DNA-teknik. En nyckel till framgångsrik släktforskning«.

Rita skriver »Med denna bok hoppas jag kunna ge inspiration och slå ett slag för att testa DNA-släktforskning, som ett hjälpmedel till din traditionella papperssläktforskning. När du har läst boken får du också grundläggande kunskap i ämnet DNA. »Bra att ha« när man deltar i vardagsdiskussioner där ämnet DNA ingår.«

Exempel på kapitelrubriker:

- DNA:s Historia
- DNA ett kriminaltekniskt verktyg
- Vilket/vilka DNA-test ska jag välja?
- Söka nära anor, DNA-pussla
- Trianguleringsanalys
- X-kromosom-gåta

För mer information kontakta Rita Lind

E-post: ritalind77@gmail.com

Stefan Nilsson

MAGDALENA ANDERSSONS ANOR FRÅN NÄRKE

Statsminister Magdalena Andersson har många anor från Närke. Hennes mor föddes 1939 i Örebro och anorna på morfarssidan kommer från Närke, men Närke förekommer även på farmors sida. Hennes anor hittar man bl.a. i Vintrosa, Kumla, Viby, Sköllersta, Ekeby, Edsberg, Nysund och Skagershult.

Magdalena Andersson
född 1967 i Uppsala

|
mor
Birgitta Granell
född 1939 i Örebro

|
mf
Gustaf Ragnar Granell
född 1905 i Vintrosa

|
mff
Per Teodor Granell
född 1860 i Vintrosa
mfm

Emma Matilda Israelsdotter
född 1862 i Viby

fmm
Gustava Jakobina Svedlund
född 1870 i Kumla

Stefan Nilsson

Källor: Mer finns att läsa på webbsidan Släktingar.se och i tidningen Aktstycket nr 104 i en artikel av Håkan Henriksson »Statsministerns rötter i Hasselfors bruk«

<http://arkivcentrum.se/aktstycket/akt104.pdf>
<https://blogg.slaktingar.se/larareborgmastare-och-haxor-i-magdalena-anderssons-slakt/>
<https://blogg.slaktingar.se/magdalena-andersson-sveriges-nya-finansminister/>

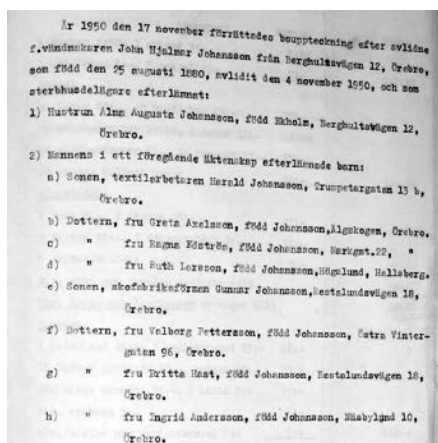
Magdalena Andersson 2021
Foto: Wikimedia Commons/Frankie Fouganthin (CC-BY-SA)

BOUPPTECKNINGAR FRÅN 1900-TALET PÅ AD

Nu finns bouppteckningar från 1900-talet hos ArkivDigital. T.ex. från Örebro län finns bouppteckningar inskannade t.o.m. 1960. Till dessa finns sökregister. Du hittar dem under Registersökning - registerkälla Bouppteckningsregister.

Stefan Nilsson

SÖKBARA UPPGIFTER PÅ ARKIVDIGITAL OM FÖDDA, VIGDA OCH DÖDA FRÅN SLÄKT- DATA

Under 2021 gjordes det en större komplettering av Arkiv Digital's register rörande födda, vigda och döda med registerposter från Föreningen Släktdata. Bl.a. ingår register gällande Örebro län. Sedan tidigare har ca 1,5 miljoner poster från Släktdata publicerats på ArkivDigital.

»Nu finns det ännu fler sökbara uppgifter om födda, vigda och döda i ArkivDigital's register. Vi har ett samarbete med Föreningen Släktdata där vi fått tillgång till registerposter som sedan kopplats samman med våra kyrkböcker och nu blivit sökbara i våra register. Dagens uppdatering innehåller 278 906 nya poster.

De nya sökbara uppgifterna är fördelade på våra befintliga register med födda, vigda och döda enligt följande:

Födda, delar av Sverige: 88 889 poster
Uppgifter från följande län: Blekinge, Gotland, Göteborg och Bohus, Halland, Uppsala, Värmland, Älvsborg och Örebro.

Vigda, delar av Sverige: 50 604 poster
Uppgifter från följande län: Gotland, Göteborg och Bohus, Halland, Skaraborg, Stockholm, Uppsala, Värmland, Västerbotten, Älvsborg och Örebro.

Döda, delar av Sverige: 139 413 poster
Uppgifter från följande län: Gotland, Göteborg och Bohus, Skaraborg, Uppsala, Värmland, Västerbotten, Älvsborg, Örebro och Östergötland.

Det är olika hur mycket uppgifter som ingår i varje län, ibland är det bara enstaka församlingar och ibland är det många församlingar. När det gäller tidsperioden så varierar det också mellan kortare och längre tidsperioder.«

Källa: ArkivDigital's hemsida - Nyheter maj 2021 och augusti 2020.

GÅVOR TILL BRUDGUMMEN I VEKHYTTAN 1833

Morgongåva till bruden hör man talas om rätt ofta, men gåvor till brudgummen hör man mer sällan om. I Saxonarkivet finns denna förteckning över gåvor som bröllopgästerna lovade brudgummen Nils Persson i Västanby vid hans bröllop i Vekhyttan 1833. //Stefan Nilsson

Förteckning på de vid Brölloppet i Vekhyttan den 1de No-
vember 1833. af Gästerna utlovade gåvor till Brudgummen Nils
Persson i Västanby.

Vekhyttan - Peter Jönsson - 1 Ore - är fått
Västanby - Petter Larsson - 1/4 Tumma Korn betalt
Ibidem - Eric Hansson - 1/4 0er 0er betalt
Ibidem - Nils Nilsson - 1/4 0er - 0er betalt
Ibidem - Petter Olsson - 1/4 0er - 0er
Hasselby - Eric Larsson - 1/4 0er - 0er
Ibidem - Lars Ericson - 3/16 0er - 0er
Wredstorp - Olof Nilsson - 1/4 Tumma Rog betalt
Vekhyttan - Nils Nilsson - 1/4 Skott Tackjern betalt
Ibidem - Petter Persson - 1/4 0er - 1/2 0er betalt
Ibidem - Nanna Nils Jönsson - 1/4 0er - 0er betalt
Ibidem - Eric Nilsson - 1/4 0er - 0er
Tröstorp - Anders Jönsson - 1/4 0er - 0er
Lekhyttan - Anders Nilsson - 1/4 0er - 0er betalt 2. 16
Skullensätter - Petter Persson - 1/4 0er - 0er
Västanby ägor Anders Olsson omgödd 1 par hjul - betalt

Nyregulerade Skiffer
Joh. Wihander

1 Ore
1 1/16 0er Korn
1/4 0er Rog
1 3/4 Skott Tackjern

Dokumentet finns i Saxonarkivet på Örebro stadsarkiv. Tips av Ingmarie Wiggh.

LIKPREDIKAN ÖVER INGRID I KNARSTATORP 1818

Likpredikningar kan man ibland stöta på, ofta i tryckt form och gällande de mer välbeställda skikten i samhället. Från Stora Mellösa finns några sådana från 1800-talets början bevarade i Saxonarkivet i handskriven form. Dessa gäller personer ur bondeståndet.

De ger dels en bild av personens liv, men också av tidens språkbruk genom den präst som förrättade begravningsgudstjänsten. Här återges det som prästen i Stora Mellösa sade om hustru Ingrid Olsdotter i Knarstatorp, född 1768 på Björkö, som nu avlidit 50 år gammal och efterlämnat maken Jöns Ersson och barnen.

Ingen påskrift finns på dokumentet som berättar vem som skrivit och hållit predikan, men kyrkoherde i Stora Mellösa vid denna tid var Karl Peter Årman (1801-1827).

Stefan Nilsson

Personalier

»Huru länge vi lefva friske och i välstånd, kommer dock en dag, kanske förr än den väntades, på hvilken de band skola upplösas, som fäst oss vid Makar, Barn, Släktningar och vänner. Billigt blöda då människors hjertan vid åtanke, af denna uplösning, hvilken i dödens annalkande stund, kännes med häftigare smärta, då alla dessa förbindelser på en gång skola uphöra.

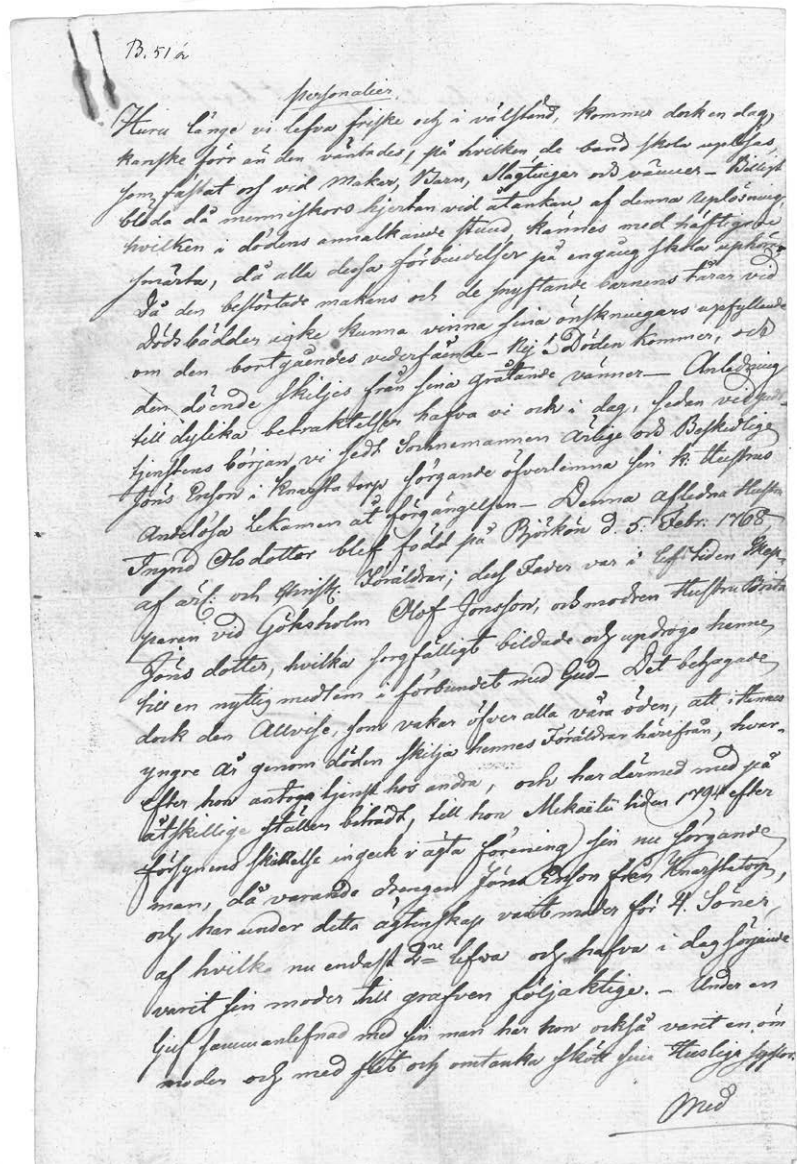
Då den bestörtade makens och de snyftande barnens tårar vid Dödsbädden icke kunna vinna sina önsknings uppfyllande om den bortgåendes vederfående. Nej! Döden kommer, och den döende skiljes från sina gråtande vänner.

Anledning till dylika betraktelser hafva vi ock i dag, sedan vid Gudstjänstens början vi sedt Sochnemannen Ärlige och Beskedlige Jöns Ersson i Knarstatorp sorgande öfverlemna sin k: Hustrus Andelösa Lekamen åt förgängelsen.

Denna afledna Hustru Ingrid Olsdotter blef född på Björkö d. 5 Febr. 1768, af ärl. och Christl. Föräldrar; dess Fader var i listiden Skepparen vid Göksholm Olof Jonsson, och modren Hustru Brita Jönsdotter, hvilka sorgfälligt bildade och updrogo

henne till en nyttig medlem i förbundet med Gud.

Det behagade dock den Alloise, som vakar öfver alla våra öden, att i hennes yngre År genom döden skilja hennes Föräldrar härifrån, hvarefter hon antog tjänst hos andra, och har därmed med på åtskillige ställen biträdt, till hon Mikaelitiden 1794 efter försynens skickelse ingeck i ägta förening sin nu sorgande man, då varande drengen Jöns Ersson från Knarstatorp, och har under detta ägtenskap varit moder för 4 Söner,

Begravning i Stora Mellösa kyrka 1907

Fotograf: Samuel Lindskog. Bildkälla: Örebro läns museum/Digitalt Museum (PDM)

af hvilke nu endast 2:ne lefva och hafva i dag sörjande varit sin moder till graven följaktige. Under en ljuf sammanlefnad med sin man har hon också varit en öm moder och med flit och omtanka skött sina Husliga sysslor.

Med god hälsa har hon och varit begåfvad, till hon för 4 år märkte sig vara besvärad af Wattensot, som dock icke tilltog i högre grad förr än Jultiden sistledne då hon blef Sängliggande, men har dock, genom bruk af ordinerade Läkemedel, därefter tidtals varit något lindrad. Då nu denna sjukdom ytterligare mer och mer tilltog, fant hon sin kommande förvandling snart vara förhanden vartil hon sig ock xsteligen beredde; Sistl. Thursdags afton blef hennes

odödliga Anda skiljd från den bräckliga hyddan och dess jordiska vandring slutad i en ålder af 50 År och 6 månår.

Lär, O! Jesu mig att vandra tåligt på den smala stig,
som du vandradt sjelf för mig.
Bedja för mig sjelf och andra;
Kyssa på din milda hand,
Skönt den Agar mig i bland.

Lär, O! Jesu mig att händas,
som Du finner sjelf för godt.
Jag är nöjd uti min lott.
Hjelp mig, Jesu sist att färdas
Glad och Salig härifrån,
Tacka jorden för sitt Lån.

Till kyrkan 1 Rd
Till de Fattiga 12 sk

Min k. Hustru Ingri Olsdotter blef Död d. 30 Juli år 1818«

Källa: Saxonarkivet, serie F3 Gårds-, by- och sockenhandlingar, volym 3, Örebro stadsarkiv.

Tips av Ingmarie Wiggh.
Transkribering Stefan Nilsson.

GÅRDFARIHANDELI NÄRKE

Här fortsätter vi med ytterligare utdrag ur Johan Thure Sahlbergs berättelse om slakten vid mitten av 1800-talet (se även Strödda Annotationer nr 61). Hans far Jakob Sahlberg från Ulricehamn var gårdfarihandlare i Närke och kom på 1840-talet att slå sig ner i Mårsta, Hardemo socken.

»Jag har i min ägo en min fars handelsbok, hvare är antecknat »denna bok tillhör J. Sahlberg år 1841 är den omskrifven«. Den är sålunda grundad på en föregående bok. Den börjar 1833 och slutar 1841. En post är vid omskrifningen 1841 kvar från 1833, de öfriga i allmänhet från senare hälften af 1830-talet. – Det var sålunda lång kredit kunderna hade.

Min fars handelsrayon synes enligt handelsboken ha varit Örebro och socknarna söder och öster därom. Socknarna norr om Örebro förekomma ej i handelsboken (Det är ej att beklaga. Prosten Svederus i en församling norr om Hjelmaren hade ej något vackert utlåtande om gårdfarihandel. M.S. anmärkn.) En f.d. västgötahandlande vid namn Öhman bodde i Mosås och en vid namn Hallin bodde i Vintrosa. En del »västgöter« återvände till hembygden, en del som det »gått bättre för« och som ansågo hembygdens jord för karg slog sig ner i bördigare trakter.

Handelsboken börjar med Hackvads socken den 11/1 1833 och Hardemo den 7/5 1834. Hardemo tycks vara en god handelsplats. På Mårsta hade rättaren Anders Persson köpt 4 alnar vadmal à 1:24 per aln. God afsättning var det äfven i Stora Mellösa, Ekeby, Gällersta, Kumla, Viby, Asker och Sköllersta. Kreditväsendet användes i stor utsträckning både på herrgårdar, prostgårdar, länsmans- och härads-

skrifvare-, domaregårdar och bondgårdar, af soldater och handverkare – dock mest av tjänare. Anteckningarna voro ej så noggranna – Jonas Nils piga Lotta, Erik Magnus piga, Erik Magnus dräng Lars o.s.v. Herrskaper och husbönder betalade nog merendels kontant, men det fanns nog äfven bland dem, de som »borga«». Vad köpte de? Allt vad de behöfde till kläder, som ej tillverkades i hemmen: schaletter, bembosin, bårdförkläden, cambris, shirting, klädevadmal, mössor, halsdukar, sidendukar m.m. Att det kunde lämnas så mycket på kredit åt tjänare hade sin orsak däri, att tjänarne stannade år efter år på sina platser och att husbönderna ansågo sig böra svara för tjänarna.

I Örebro och Askersund gjordes äfven affärer på kredit: den 4:e juni 1840 står antecknat: Gullsmeden C. Gust. Djurström 5 alnar conderoj, 3,24 aln. 17:24. Skall göra en guldnyckel 18 karat 7 riksdaler karaten och tre riksdaler i arbetslön.

I många år hade en hård strid pågått om rätten att bl.a. öppna handel på landsbygden. År 1846 beviljades detta, i så måtto att handelsrättigheter beviljades, men affärens läge skulle vara på minst 30 km från närmaste stad. Detta gjorde att min far blef alltmer betänkt att upphöra med sin gårdfarihandel. Han spekulerade på plats för handelsbod i Edsbergs-Sanna. Detta projekt kom ej till utförande. Han började i stället att tänka på att skaffa sig jordbruk. Till Västergötlands små magra tegar (Galtåsen) ville han ej vända.«

Källa:

»Anteckningar om Jakob (Jönsson) Sahlberg, hans son Gustaf Sahlberg och deras innehav av egendomen Mårsta i Hardemo socken.« Anteckningarna nedskrivna åren 1930, 1931 och 1932 av kyrkoherden J. Th. Sahlberg (1853-1932) och sammandraget år 1955 av dennes son Martin Sahlberg, Älvsbyn. Saxonarkivet, Örebro stadsarkiv

ÖREBRO SLÄKTFORSKARE

Vårens program

Programmet är osäkert på grund av pågående pandemi och restriktioner. Meddelande om förändringar meddelas på hemsidan.

Någon gång i april kl. 18:00
Kyrkogårdsvandring. Kyrkogård och datum meddelas senare på hemsidan och e-post.

Någon gång i maj kl. 18:30
Föredragskväll i lokalen under ICA Ekohallen i Mellringe. Föreläsare och datum bestäms senare. Inträde 50 kr inkl. enkel kopp kaffe/thé.

Facebook-grupp Zoom-möten
En gång per månad företrädesvis söndagar kl 16 - 18. Registrering krävs i den slutna gruppen Örebro Släktforskare. Här diskuteras allt möjligt som intresserar de närvarande.

Caféer
Anordnas i Släktkällaren. Ämnen: Hjälp med DNA, Läsning av gammal stil, Använda programmen Disgen och MinSläkt, Emigrantforskning. Se annonsering på hemsidan.

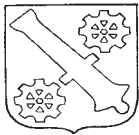
Kurser
Anmälan och tider på hemsidan
Grundkurs i släktforskning
Handledare Calle Malmgren.
Nybörjarkurs i användning av programmet **Disgen** Handledare Jan Wallin.

Studiecirkel i »Att läsa gammal skrivstil« Handledare Inga-Lill Rodenfelt.

Hemsidan

Mer information finns på www.orebroslaktforskare.se
Kalendern visar vad som är på gång. Hör gärna av dig med synpunkter.

KARLSKOGA- DEGERFORS SLÄKTFORSKARKLUBB

Vårens program

Torsdag 24 mars kl. 18:30
Klubbmöte. Program: Släktforskningsinformation av Per-Erik Forsmark. **Årsmöte.** Program meddelas senare.
Lokal: Finska Föreningen.

Torsdag 28 april kl. 18:30
Klubbmöte. Program: Släktforskningsinformation av Per-Erik Forsmark. **Finsk kolonisation i Karlskogaområdet 1580-1650. Jan-Erik Björk föreläser.**
Lokal: Finska Föreningen.

Klubbmöten hålls (om inte annat annonseras) i Finska Föreningens lokal på Ferlins väg, (f d Karlbergskyrkan).

Släktforskarhjälp på biblioteket håller öppet:
Onsdagar 2022: 30 mars och 27 april. Tid: 15:00 - 18:00

Nybörjarkurs i släktforskning
Start: Mars 2022
Information och anmälan till Gunilla Hammarstedt, tel. 073-210 20 55. E-post: g.hammarstedt@bahnhof.se

Vårens program

Lördag 5 mars kl. 10-13
Finns klubben på Kumla Bibliotek.

Tisdag 8 mars kl. 18:30
Carin Nilsson från Karlstad berättar om sin släktforskning där hennes mormor är i centrum.
Lokal: Kumla Bibliotek, efter föreläsningen serveras kaffe.

Lördag 2 april kl. 10-13
Finns vi på Kumla Bibliotek.

Tisdag 5 april kl. 18:30
Föreläsning, **Lennart Palm »Från Gravvalvsvarligt till Dödskul«** Det får ni inte missa!
Lokal: Kumla Bibliotek, efter föreläsningen serveras kaffe.

ASKERSUNDS SLÄKTFORSKARKLUBB

Vårens program

Under resten av våren har vi följande program:

Tisdag 15 mars kl. 19:00
Årsmöte. Visholmen, Sjöängen.

Tisdag 19 april kl. 19:00
Klubbmöte. Aspön, Sjöängen.

Någon dag i maj
Ev resa någonstans.

HALLSBERGS SLÄKTFORSKARKLUBB

Vårens program

Här kommer lite från Hallsbergs Släktforskarclubb.

Släktforskarcafé hos Vuxenskolan Hallsberg. **Måndagar kl. 18-20.30.** Släktforskarcaféerna är till för dig som är intresserad av släktforskning och vill fördjupa dina kunskaper. Det blir kortare föreläsningar/fördjupningar i olika ämnen. En chans att under lättsamma förhållanden samtala om släktforskning och problem som kan uppstå.
Tag med din egen dator.

Fördjupningskurs: Läsa gamla handstilar. **Tisdagar kl. 18.30.**

Öppet Hus på Biblioteket Lördagar kl. 11-14. Vi finns på biblioteket för hjälp, tips och råd. Vi räknar med två träffar under våren.

Välkomna !

Titta in på vår hemsida www.hallsbergsgenealogi.se

B-Föreningsbrev

ISSN 1402-831X

REDAKTIONEN

Redaktionen nås brevlades på adress:

Stefan Nilsson,
Led 305, Södragården
715 94 ODENSBACKEN

E-post:
stefannilsson.asket@gmail.com

Det går bra att kontakta antingen redaktören eller någon i den aktuella föreningen.

Redaktör:
Stefan Nilsson, Örebro
070-721 72 66

Redaktionsmedlemmar:
Anders Eriksson, Askersund
Gunnel Wallin, Örebro

STRÖDDA ANNOTATIONER

är medlemsblad för fem släktforskarföreningar i Örebro län. Första numret utkom hösten 1989. Tidningen utkommer med två nummer per år.

Föreningarna är:

- Askersunds Släktforsarklubb
- Hallsbergs Släktforsarklubb
- Karlskoga-Degerfors Släktforsarklubb
- Kumla Släktforsarklubb
- Örebro Släktforskare

Kontakt med redaktionen får Du antingen genom föreningarnas redaktionskontaktpersoner eller direkt med redaktören.

Eventuellt medlemsbladsutbyte sker med respektive förening.

Artiklar och annat material till tidningen mottages tacksamt! Allrahelst via e-post.

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera inkommet material.

FÖRENINGARNA

ASKERSUNDS SLÄKTFORSKARKLUBB

Föreningens adress:
c/o Anders Eriksson, Storgatan 46C,
696 32 ASKERSUND

Ordförande: Anders Eriksson,
0768-17 81 06
eaberiksson@hotmail.com
Sekreterare: Åsa Westerberg
Kassör: Lars-Åke Strömberg
0703-45 61 52 lastr@telia.com
Redaktionskontakt:
Anders Eriksson
Medlemsavgift: 100 kr
Bg 5355-6734
E-post: eaberiksson@hotmail.com
Hemsida:
<http://ask.forening.genealogi.se>

HALLSBERGS SLÄKTFORSKARKLUBB

Föreningens adress:
c/o Edholm, Västra Storgatan 7B,
694 30 HALLSBERG

Ordförande: Dag Edholm
Sekreterare: Birgitta Edholm
0700-33 68 25
Kassör: Bernt Magnusson
Redaktionskontakt: Birgitta Edholm
Medlemsavgift: 200 kr, familjemedlem
50 kr Bg 641-2878
E-post: birgitta.edholm@telia.com
Hemsida:
www.hallsbergsgenealogi.se

KUMLA SLÄKTFORSKARKLUBB

Föreningens adress:
c/o Jan Klingberg,
Mästaregatan 1, 692 71 KUMLA

Ordförande: Jan Klingberg
0702-78 29 20
Sekreterare: Birgitta Högvist
0706-92 39 02
Kassör: Britt-Inger Nilsson
019-22 81 01
Redaktionskontakt: Jan Klingberg

Medlemsavgift: 150 kr, familj 200 kr.
Bg 5077-0965
E-post: kumla.genealogi@telia.com
Hemsida: kumla.it

KARLSKOGA- DEGERFORS SLÄKTFORSKARKLUBB

Föreningens adress:
c/o Håkan Karlsson, Skolgatan 29 A,
lgh 1101, 691 41 KARLSKOGA

Ordförande: Per-Erik Forsmark
070-657 32 17
Sekreterare: Håkan Karlsson
0586-560 26
Kassör: Jan Eriksson
0586-72 82 62
Redaktionskontakt: Håkan Karlsson
sekr@kgadfsgenealogi.se
Medlemsavgift: 150 kr, familj 200 kr.
Pg 52 50 27-9
E-post: sekr@kgadfsgenealogi.se
Hemsida: www.kgadfsgenealogi.se

ÖREBRO SLÄKTFORSKARE

Föreningens besöksadress:
Västra Nobelgatan 24, »Släktkällaren«
Postadress: Västra Nobelgatan 22,
703 55 ÖREBRO

Ordförande: Paola Grafström
070-510 45 56
E-post: ordf@slaekt.se
Sekreterare: Ove Pettersson
070-208 84 91
Kassör: Jan Wallin 019-18 38 30, 070-387 78 88
Redaktionskontakt: Jan Wallin
Medlemsavgift: 220 kr, familjemedlem
100 kr
Pg 63 59 14-5 E-post: info@slaekt.se
Hemsida: www.orebroslaektforskare.se

STOPPDATUM FÖR NÄSTA
NUMMER AV STRÖDDA
ANNOTATIONER ÄR
30 SEPTEMBER